

Szőlőművelés, környezetvédelem

Tavaly ünnepelte 30. születésnapját a magyar építő-tábori mozgalom. 1957-ben a Hanság lecsapolásának munkálataival kezdett vette az ifjúsági szövetség azóta is nyaranta gazdasági építőmunkát segítő mozgalma. Az elmúlt évben megyénk középiskoláinak szakmai, környezetvédelmi építőtáborokban vettek részt, az országban és külföldön. Itthon több mint ezeröttszáz, külföldön százötvenen vették ki részüket a munkából éppen akkor, amikor júliusban, augusztusban sok a munka és kevesebb a dolgos kéz. A táborokat üzemeltetőkkel időben megkötötték a szerződéseket az idén is. A tavalyi mérleg szerint — fiataljaink jól végeztek munkájukat, a tervezett napi 120 forintos munkabérük helyett 150 forintot kerestek.

A megyei KISZ-bizottság építő-tábori felelőse Záborszky Magdolna, a június 19-től augusztus 20-ig tartó építő-táborokról tájékoztatót. A jó kapcsolat és a hagyomány szerint Pécs környezeti tábor lesz, ahol a fogadó a Kertészeti és Parképítő Vállalat, Százán-százán három turnusban kiváló körülmények között és jó kere-

Építő-tábor '88

seti lehetőségek mellett hazánk egyik legszebb városában parkokat, zöldterületeket gondoznak majd. Etyek a Hungarovin Borgazdaságban szőlőt ápol és kapál ötszáz diák. A Dánszentmiklósi Micsurin Mgtsz a 31 évvel ezelőtti romantikus építő-táborokat juttathatja eszünkbe, hisz a falu mellett puszta sátrakkal laknak az odaérkezők, mintegy hat-száz. Ők gyümölcsöt szednek majd. Kétszázötvenen Baja mellett kukoricát cime-reznek.

Új tábor a miskolci. Itt idén kísérleti jelleggel a pécsi táborhoz hasonlóan környezetvédelmi munkákat végeznek a játszótéren és a vadasparkban nyolcvan. A hódmezővásárhelyi tan-gazdaság című táborban száz ifjúárdista a dél-előtti munka után minden nap szakmai továbbképzésen vesz részt. Egyébként szak-sított tábor az etyeki és a dánszentmiklósi is, hisz egy helyen a diákok szabadidejükben számítógépes programokon, a másikon pedig az egészségnevelés és az

önismeret kérdéseivel foglal-koznak.

Megyénk ezer fiatal fogad az ország különböző részeiből. Szegeden a konzerv-gyár és a Palánk Lakásépítő Szövetkezet, Balástyán és Kisteleken a helyi termelő-szövetkezet, Makón belvíz-védelmi tábor ad munkát. Már hagyományos a külföldi építő-táborozás is, így negy-venen a bulgáriai Zsitarovó-ban, huszonöt a jugoszlá-viai Deliblaton töltik el nyá-ri szünidejük egy részét munkával. A táborozók ke-resetükből hatvan forinttal járulnak hozzá az ellátásuk-hoz és szállásuk költségei-hez. A munka mellett ter-mészetesen jut idő a szóra-kozásra is. Részt vesznek kulturális és sportprogramo-kon, valamint megismerked-hetnek ideiglenes munkahe-lyük és a város életével.

Az önkéntes diákmunká-sok tavalyi eredményei, dí-csértetes teljesítményük alap-ján hihetjük, hogy a nyári kánikula ellenére megyénk diákjai megfelelnek majd az elvárásoknak, és az idén is-mét felelevenedik a korábbi legendás táborok hangulata, ahol egy nehéz nap után nemcsak a munkát, egymást is megismerhetik.

Cz. J.

Vita a bizottsági ülésen

Király Zoltán képviselő indítványa

Az 1987. évi település-fejlesztési és környezetvé-deelmi előirányzatok vég-rehajtásáról szóló jelen-tést, illetve a hulladékok hasznosításáról, kezeléséről és ártalmatlanításáról szó-ló jogi szabályozás alapel-veit vitatta meg az Or-szágyűlés településfejlesz-tési és környezetvédelmi bizottsága szerdán a Par-lamentben, Straub F. Bru-nó elnökletével tartott ülésen.

A napirend előtt kisebb vita bontakozott ki Király Zoltán (Csongrád megye) in-dítványa körül. A képviselő beadványában javasolta, hogy a bős—nagy-maros ví-zlépcsőrendszer gazdaságos-sági mutatóinak felülvizsgá-lására vonjanak be függet-len külföldi szakértőket; a kormány dolgozzon ki alter-natív megoldásokat a beru-házás sorsát illetően, s ezt terjessze az Országgyűlés té-li ülészaka elé. Addig is, amíg a törvényhozó testület nem foglal állást a kérdésben, függesszék fel a bős—nagy-maros vízelvezési munkák be-ruházási munkálatait — in-dítványozta Király Zoltán. Straub F. Brunó akadémí-kus, a bizottság elnöke úgy vélekedett, a magyar hidro-lógusok szerte a világon nagyra becsülik, szakmai hozzáértésükhöz nem férhet kétség, mindazonáltal nem vetette el a külföldi szakér-tők bevonásának lehetőségét sem. Hangsúlyozta: még eb-ben az évben pontot kell tenni a beruházással kap-csolatban felmerülő vitás ügyek végére, az építkezés időszakos leállítását azon-ban elfogadhatatlannak tar-totta. Berdár Béla (Pest me-gye) figyelmeztetett egy el-hamarkodott döntés esetle-ges veszélyeire. Javasolta, hogy a kormány jelentését vitassák meg az országgyű-lési bizottságok, majd az al-ternatívákat tartalmazó kor-mányálláspontot terjesszék a Parlament elé. A bizottság nem értett egyet azzal, hogy a törvényhozó testület dön-téséig állítsák le a nagy-beruházás munkálatait, Ber-dár Béla javaslatát viszont támogatta.

Az egyes napirendi té-mákkal foglalkozó előter-jesztések — amelyeket ko-rábban már kézhez kaptak a képviselők — rögzítik: ta-valy a települések fejlődése fő vonalaiban a VII. évtés középtávú tervben jóváha-gyott célokat tükrözte. A nagyvárosok, megyeszékh-elyek fejlődése még mindig extenzív volt. Ezt a népes-ség további növekedése is jelzi, például Debrecenben,

Szegeden, Kecskeméten, Nyíregyházán és Pécsen. Ezekben a városokban to-vább növekedtek az infra-strukturális feszültségek. Az aprófalvas területek népessé-ge csökkent.

A veszélyes hulladékok ártalmatlanítását szolgáló program részeként folytatód-tott a dorogi égetőmű köz-ponti építése, az aszódai hul-ladéklerakóhely beruházása az elközelítések szerint ha-lad. Két megyében átmeneti tárolót építettek és Győr-ben folyékony hulladékok ártalmatlanító telepet he-lyeztek üzembe 1987-ben. A legértékesebb és legjobban veszélyeztetett területekből mintegy 20 ezer hektárt nyil-vánítottak védetté.

A termelési hulladékok hasznosításáról, kezeléséről és ártalmatlanításáról szó-ló jogi szabályozás alapelvei-ben rögzítik: a hulladékokra vonatkozó hatályos jogi sza-bályozás egyik hiányossága, hogy nincs közvetlen törvé-nyi megalapozottsága. Leg-alább azt az alapelvet tör-vényi szinten kellene rögzí-teni, hogy a hulladékok kör-nyezetkárosítás nélküli ke-zeléséért az a felelős, a hul-ladékokról annak kell gon-doskodnia, akinek tevéken-sége nyomán az keletkezett.

Az előterjesztők az frásos anyagokhoz nem fűztek szó-beli kiegészítést. A vitában felszólaló képviselők közül Balogh László (Békés me-gye) emlékeztetett arra, hogy a Gyulán, Békéscsabán és Békésen átfolyó élővízcator-na vízminőségének javítá-sára 1986-ban tervet fogad-tak el. Elmondta, hogy el-készült az a gravitációs mű, amelynek segítségével friss vizet juttatnak a csatorná-ba, ez enyhíti ugyan a gon-dokat, de nem jelenthet végleges megoldást. Az élő-vízcatorna állapotának lé-nyeges javulásához el kell végezni a meder kotrását, ehhez százmillió forint-ra lenne szükség. A témához kapcsolódva Straub F. Bru-nó kifejtette: amennyiben a csatornahálózat kiépítése nélkül vezetik egy-egy köz-ségbe az ivóvizet, akkor ez a környezet további szenny-yezését eredményezi. A te-lepülés közegészségügyi hely-zetét jobban rontja, ha csa-tornázás nélkül építik meg a vezetékes ivóvízhálózatot, mintha egyáltalán nem jut-tatják el oda a vizet. Abra-hám Kálmán környezetvé-deelmi és vízgazdálkodási minisztériumi államtitkár

egyértéktett ezzel az észrevé-tellel, s hangsúlyozta: a gya-korlatban is mielőbb érvé-nyesíteni kell azt a szemlé-letet, hogy csak ott fejlesz-szék a vízellátást, ahol ezzel párhuzamosan gondoskod-nak a víztisztításról is.

Horváth Miklós (Fejér me-gye) annak a véleménynek adott hangot, hogy a te-lepüléspolitikát az ipar szer-kezetátalakításával össz-hangba kell hozni. Mint mondta, a jövőben várha-tóan azokba a városokba vándorolnak az emberek, amelyekben munkalehetősé-get találnak. Király Zoltán (Csongrád megye) a dorogi hulladékégető művel kap-csolatban arra hívta fel a fi-gyelmet, a helybeliek közül többen nem értették egyet a beruházással. Megfontolásra ajánlotta: ezeket a beru-házásokat a jövőben úgy ter-vezzék meg, hogy előtte ala-pos közvélemény-kutatást végezzenek.

Vass Józsefné (Békés me-gye) javasolta, hogy a Pénz-ügyminisztérium és a terv-gazdasági bizottság együtte-sen vizsgálja meg, melyek azok a tényezők közgazdasá-gi környezetünkben, amelyek az egészséges települészer-kezet kialakulása ellen hat-nak.

A termelési hulladékok hasznosításáról, kezeléséről és ártalmatlanításáról szó-ló jogi szabályozás alapelvei-vel kapcsolatban Ábrahám Kálmán kiemelte: mintegy 5 ezer olyan anyagot tartá-nak nyilván, amely a kör-nyezetre nézve súlyos ve-szélyt jelent. A bírságolás nem kellően hatékony esz-köz a környezetszennyezés visszaszorítására, a szank-cionálásnál fontosabb, hogy a gyártási folyamatok során a jelenleginél kevesebb hul-ladék keletkezzék, illetve a vállalatok, üzemek minél többet hasznosítsanak az új-rafeldolgozható anyagokból. Az államtitkár indokoltan tartotta annak az alapelvnek a törvényi szintű rögzítését, hogy a hulladékokról annak kell gondoskodnia, akinek tevékenysége nyomán az keletkezett. Györfy László (Vas megye) fontosnak tar-totta, hogy a megalkotandó törvény cselekvésre ösztö-nözzön, s kevésbé hangsú-lyos legyen az adminisztratív jellege. Nemes Tamás (Komárom megye) szorgal-mazta, hogy a települési és a termelési hulladékokkal egységesen foglalkozzon majd a magas szintű jog-szabály.

(MTI)

Szegediek a Központi Bizottságban (1.)

Judik István

Az MSZMP májusban megtartott országos pártér-tekezletén jelentős személyi változásokra került sor. Így többek között sok új nevet olvashatunk a Központi Bi-zottság listáján is. Ami vá-rosumat közelebből is érin-ti — Szeged, így Csongrád megye, két taggal is képvi-selteti magát e fontos dön-tések meghozatalára jogosí-tott testületben. Ma Judik Istvánt, a Nagyalföldi Kő-olaj- és Földgáztermelő Vá-lalat fűtőmesterét mutatjuk be; holnapi lapszámunkban pedig Perényi János, a Dé-ri Miksa szakközépiskola igazgatója szól majd tova-bb terveiről.

sokakat érintő politikai kér-désekkel. 1975-ben beválasz-tottak ugyanis a városi pártbizottságba (ezt követő-en végeztem egyébként az egyéves pártiskolát), majd 1980-tól a megyei pártbi-zottság, 1983-tól pedig e testület végrehajtó bizottsá-gának tagja vagyok.

— Elettőljából könnyű megállapítani: több évtizede kötődik a nagyüzemi mun-kássághoz, jól ismeri gond-jaikat, vágyait. Milyennek itéli napjainkban a mun-kássámban, s mely ter-ületeken érzi legfontosab-ban a segítséget?

— A dolgozók általános helyzetéről már annyit és annyiszor beszéltek, hogy én inkább egy részterületet emelnék ki. Úgy látom — érje bármennyi bírálát — ma-napság a munkaerőkölcsö-keztetés, a munkásság a mai helyzetben is akar dolgo-zni, mi több — jó minőségű munkát végezni. De ennek elengedhetetlen feltétele a magasabb színvonalú szer-vezettség megteremtése, a pontos célok meghatározása, és a mindenkinek hasznos érdekeltiségi rendszer kiépí-tése. Figyelve a környeze-temben folyó napi munkát, ezeken a területeken leg-sürgetőbb a változtatás ígé-nye.

De úgy érzem, KB-tag-ként nemcsak egy-egy rész-terület gondjait, kívánsága-it kell figyelembe venni, hiszen a párt — s így ma-gasabb fórumai is — az egész társadalom vezetéséért felelős. Ha például a nép-gazdaság egészét figyeljük, szóval kell tenni, hogy az oly fontos piaci viszonyok tényleges működése ma még nem következett be, pedig enélkül aligha kép-zelhető el egy valóban ma-

gas szinten működő gazda-ság. Legalább ilyen fontos-nak érzem a különböző gaz-dasági partnerek közötti korrekt üzleti kapcsolatok megteremtését. Negatív pél-daként említeném a szerző-dések fegyelm hiányosságai-t, de azt hiszem, nem jár-ok messze az igazságtól, ha így mondom — hétköznapi életünk más területein is javítani kell a kapcsolato-kon, a különböző kisebb-na-gyobb csoportok együttmü-ködésén.

Végül e témakörben arról, amit „mai nehéz körülmé-nyek”-nek nevezünk. Úgy érzem, ez a helyzet sem in-dokolja azt, hogy csak a napi, pillanatnyi érdek be-folyásolja az egyes ember, vagy egy gazdálkodó egység tetteit. A kibontakozási program mindenképp meg-követeli a hosszú távú ter-vezést, azt, hogy munkán-kat távlati célok figyelem-bevételével végezzük.

— Az országos pártérte-kezlet vitájának egyik leg-fontosabb területe a politi-kai intézményrendszer re-formja volt. Ezen belül is sokan foglalkoztak a párt-élet megújításának lehetsé-ges útjaival. Ön miben vá-rna el gyors változást e te-rületen?

— Nem mondom újat, de talán sokak véleményét to-lmácsolom, ha a párton be-lüli demokrácia kiszélesíté-sét, a nyíltabb kiterjesztést kívánom. Enélkül ugyanis nem lehet hosszabb távra megnyerni a párttagok, s persze, a pártönkivüliek bi-zalmát sem. Úgy kell alakítanunk a politikát, hogy tár-sadalmunk egészének vágyai-t, törekvéseit fejezze ki, mert ha ez nem következik be, a politika csak örökös hadakozás maradna...

Bátyi Zoltán

A Tanácsai Kollégium ülése

Megtartotta alakuló ülés-t a Minisztertanács közel-múltban létrehozott Tanács-i Kollégiuma szerdán a Par-lamentben. A várhatóan ne-gyedévenként ülésező kon-zultatív jellegű testület a ta-nácsok érdekfeltárá fóru-maként, illetve a döntésho-zatali folyamatokban érdek-egyvezető szervként műkö-dik. A 21 tagú testületet

Grósz Károly, a Miniszter-tanács elnöke vezeti, tagjai pedig az általa felkért helyi és megyei tanácselnökök, valamint Gál Zoltán, a köz-igazgatási ügyekben illeté-kes belügyminiszter-he-lyettes.

A Tanácsai Kollégium ala-kuló ülésén elfogadta ügy-rendjét, és 1988. évi munka-tervét.

A megváltozott munka-képességű dolgozók munka-helyi rehabilitációjáról tár-gyalt tegnap, szerdán dél-után a megyei tanácsnál a területi rehabilitációs bi-zottság. Tájékoztató hang-zott el többek között a Dé-mász ilyen irányú tevé-kenységéről, ahol a vállalat munkatársainak zöme a szabadban, esőben, hóban, nyári kánikulában — dolgo-zik alapvetően veszélyes kö-zegben. Beszéltek Kistelek, Mórahalom és Üllés közsé-

gekben levő rehabilitációs munkáról is.

A beszámolókból kitűnt, hogy a csökkent munkaké-pességű dolgozók általában megkapják munkahelyükön a teljesítményüknek megfe-lelő munkát. Más a helyzet az idegen vállalatból érke-zetteknel, ugyanis őket nem fogadják szívesen.

Elhangzott, hogy a reha-bilitáció ne jelentse azt, hogy a dolgozó portásnak, éjjeliőrnek, vagy udvaros-nak alkalmazzák, inkább a szakmájukban foglalkoz-tassák, de elfogadva azt, hogy csak kisebb teljesít-ményre képesek. Végül is az üzemmunkásoknak kell el-dönteni, hogy a dolgozó al-kalmas-e arra a munkára, de ezt felelősséggel csupán akkor tudja kijelenteni, megítélni, ha ismeri a gyá-ri körülményeket. Sajnos sokuknak a recepcióban merül ki tevékenységük.

Figyelemmel kell — kelle-ne — lenni arra a tényre, hogy a megbetegedett embe-rek zömének nem felel meg

a felkínált munka. Ilyen kör-ülmények között érthetően megtörik a munkaképe.

Tudósítói kötelességem diktálja a következőket, amelyek szerencsére az egyik főorvos hozzászólá-sában elhangzottak: érte-lmetlen dolog egy 25-30 éves munkaviszony után úgy re-habilitálni bárkit is, hogy adnak a csökkent munkaké-pességű dolgozónak „vala-milyen” munkát, csak azért, hogy érezze: szükség van rá. Nagyon jó példát hallot-tam: ha egy 50-55 éves gép-kocsivezetőnek a vérnyomá-sa 170-180 körül van, az nem megoldás, hogy 3 ezer 800 forintos telefonközpontos ál-lást kap, mert nem vezethet autót. Nem megoldás, hisz-n néhány év múlva az ilyen Péterfillérek után állapítják meg a nyugdíját, noha be-csülettel, balesetmentes munkával jóval többért dol-gozott meg. Lehet hasonló eset a bányászban, a kohá-szatban és bárhol. Ilyenkor emberségesebb nyugdíjba helyezni a dolgozót...

A 8.